
CMW verslag 9 februari 2021

Commissie Monitoring Westerschelde (CMW)

Datum: 9/02/2021

Locatie: Teams online

Betreft: Monitoringprogramma Flexibel Storten - 5^e Voortgangsrapportage 2018-2019

Onze ref.: verslag/CMW.20210209/jmo

Aanwezig CMW: J. Berlamont (voorzitter) (JB), J. De Rouck (JDR), P. Herman (PHe), P. Hoekstra (PHo), T. Moens (TMo); C. Van Rhee (CVR), J. Monbaliu (secretaris)(*) (JM)

Aanwezig voor toelichting rapport en oplegnotitie: Youri Meersschaut (MT), Frederik Roose(MT), Jürgen Suffis (MT), Ad Stolk (RWS), Jeroen van Berge (RWS)

(*) secretaris niet aanwezig in Teams meeting; verslag gemaakt op basis van de opname

Agenda

1. Welkom, intro en agenda (10')
2. 5^e Voortgangsrapport (2018-2019)
 - a. Toelichting conclusies en voorstel tot bijsturing stortstrategie (30')
 - b. Toelichting vragen aan de CMW (10')
3. Stortstrategie onderhoud vaargeul Westerschelde 2022-2028
 - a. Toelichting doorlopen proces en voorstel van stortstrategie (30')
4. Discussie CMW (60')

Deel 1 – 5e Voortgangsrapport

Eerst werd de grote lijnen van het voortgangsrapport toegelicht o.a. baggerhoeveelheden, hydrodynamiek, watervolumes nevengeulen, ecotooparealen en proefstortingen, alsook een voorstel voor stortingen. Bij dit 5^e voortgangsrapport behoort eveneens een oplegnotitie. Deze oplegnotitie werd pas de dag voordien voorgelegd aan de CMW en kon bijgevolg niet meegenomen worden als agendapunt voor deze vergadering. Dit zal dan behandeld worden in de opvolgvergadering van 2 maart 2021. Na de voorstelling volgde een discussie waarvan de belangrijkste punten hieronder worden samengevat. Noteer dat dit geen uitdrukking is van een standpunt, conclusie of aanbeveling op zich, maar moet gezien worden als een overzicht van vragen, opmerkingen en verduidelijkingen.

Discussie

Baggervolumes

De totale baggervolumes blijven redelijk stabiel maar er wordt een verschuiving waargenomen van oost (afname van baggervolumes) naar west (toename van baggervolumes). Er wordt daarbij opgemerkt dat de scheepsbeweging van oost naar west is. De vraag daarbij is of dit op lange termijn iets te maken heeft met de oorzaak van de verschuiving. Is dit iets dat verder moet bekeken worden?

Er werd gewezen op een aantal redenen waarom dat zo is zoals: sediment in het estuarium houden en sediment dat na storting beweegt richting vaargeul (die dan onderhouden moet worden). Er werd ook gewezen op het feit dat er vooral in de vloedgeulen gestort wordt.

Proefstortingen diepe putten

Er wordt opgemerkt dat de fijne of fijnere zandfractie heel snel verdwenen zijn op de stortlocatie. Het achterliggend idee is dat dit transport zich moet afspelen op de bodem aangezien het niet zichtbaar was voor de ADCP bij de metingen die gebeurd zijn. De meetcampagnes die gepland zijn voor de nieuwe proef(?)stortingen in de diepe zones moeten daar wat meer duidelijkheid brengen. Er zijn echter wel beperkingen naar de mogelijke plaatsen voor het zetten van frames (uit de zones met migrerende zandduinen, relatief vlak,...). Frequente ladingen (wekelijks) zouden ook een beeld moeten geven hoe die grotere reliëfvormen migreren in de tijd.

Voor de locatie Hansweert stelt men vast dat sediment zich opstapelt langs de binnenbocht en er dan 1 à 2-maal per jaar een plaatrandval plaatsvindt waardoor grote hoeveelheden sediment terug in de vaargeul komen.

Het is heel moeilijk om representatieve stalen te halen uit het beun van een hopper. Voorzichtigheid bij de interpretatie van beun versus boxcore korrelanalyses is geboden. Daarbij werd gewezen op het feit dat het bemonsteren van het beun op verschillende manieren gebeurt. Maar het blijft een feit dat de overwegend grotere korreldiameters die men uit de boxcores haalt wel in het beun moeten gezeten hebben.

Er werd ook aangehaald dat baggeren en storten 24/24 gebeurt. Alhoewel men weet wanneer, waar en hoeveel er gestort wordt, zijn die gegevens nog niet in een of andere analyse gebruikt.

Hydrodynamiek

Er moet voorzichtig omgegaan worden met conclusies waarbij vergeleken wordt met trends die er al inzitten. De hoogwaters blijven nog altijd stijgen. De waterstandsmetingen zouden ook op een andere manier kunnen bekeken worden. Denk daarbij aan een deel toe te schrijven aan zeeniveaustijging (in Vlissingen), een deel aan windopzet, een deel te wijten aan de verruiming, ... Dat zou kunnen leiden tot andere inzichten. Daarbij wordt opgemerkt dat er veel zorg besteed wordt aan de waterstandsmetingen en dat er echt gekeken wordt naar het effect van verschillende oorzaken (zoals zeespiegelstijging, meteo, bovendebiet,...) die de trends zouden kunnen verklaren. Er komt een rapport daarover maar dat is nog niet klaar.

In 2011 werd een getijcorrectie doorgevoerd (in de Zeeschelde, niet in de Westerschelde) omdat er een sprong in de data zat. De uitleg bij de desbetreffende figuren (bijv. 3.17) in het rapport is niet eenduidig of nu de gecorrigeerde waarden al of niet worden weergegeven.

Hoge Platen West (HPW)

Er worden grote hoeveelheden gestort op locatie HPW. Het is niet duidelijk of deze stortingen stabiel zijn of dat ze toch leiden of zouden kunnen leiden tot een aantasting van het foerageergebied en dus tot een negatieve ontwikkeling. Het is duidelijk dat het zand oostwaarts migreert, maar het is niet duidelijk of het ook op HPN terechtkomt. Bij de plaatrandstortingen HPN werd het al snel duidelijk dat het de verkeerde kant uitging. Hier is dat niet of nog niet duidelijk. Deze vraag verdient aandacht. Idee werd geopperd om dit mee te nemen als een aandachtspunt voor het Overleg Flexibel Storten met mogelijke suggestie(s) voor verder onderzoek.

Golfmetingen

Het is niet zo dat golven automatisch afnemen naarmate men meer stroomopwaarts gaat (golven Pas van Terneuzen bijvoorbeeld kleiner dan golven in Hansweert en Bath. Dat heeft vooral te maken met de fetch die beschikbaar is voor lokale golfgroei. Uit het rapport is het niet duidelijk waar de golven precies gemeten worden.

Deel 2 - Stortstrategie onderhoud vaargeul Westerschelde 2022-2028

Dit aspect werd toegelicht ter informatie. Na de (informele) discussie hierover werd duidelijk dat in het opzetten van de toekomstige stortstrategie voor de periode 2022-2028, er geen formele opdracht wordt gegeven aan de CMW en ook geen formeel advies gevraagd wordt hierover. De M in CMW staat voor "Monitoring" en dit slaat op het waken over de uitvoering en de gevolgen van de gevolgde strategie. Zonder in details te treden, heeft dat ook te maken met het (ambtelijk) proces dat moet doorlopen worden. Het is wel de bedoeling dat ook in de volgende vergunningsperiode de CMW haar rol speelt als adviesorgaan zoals dat nu het geval is. Indirect is er dan natuurlijk de mogelijkheid om input te geven bij het eerste voortgangsrapport van de nieuwe strategie.

Deze verheldering was nodig om de taak van de CMW af te lijnen. Het is nu duidelijk dat het advies van de CMW dat zal geformuleerd worden tijdens de bespreking van 2 maart zich zal beperken tot de huidige vergunningsperiode.

De toekomstige stortstrategie is gebaseerd enerzijds op de ervaringen uit het verleden met o.a. een adviesrapport van Deltares (2014), de adviezen en input vanuit de CMW naar aanleiding van de voortgangsrapporten, ervaringen met de proefstortingen inclusief de numerieke modellering die daarrond is gebeurd. Er zijn heel wat rapporten gemaakt en/of nog in opmaak. Op zich is het onhaalbaar om die allemaal te lezen en te bestuderen en tot nu werden daar nog geen synthesesrapporten daarover geproduceerd.

Nvdr: uit de referentielijst met rapporten enerzijds m.b.t. monitoring proefstortingen 2019-2021 en anderzijds met betrekking tot "onderzoek storten in diepe delen" werden de in het geel aangeduide

rapporten resp. via wetransfer (4 rapporten) en via mail (1 rapport) overgemaakt. Er is evenwel nog een technisch probleem met de beschikbaarheid van de achterliggende rapporten via Sharepoint. De link naar de gedeelde folder werkt op zich, maar de externen (zoals leden van de CMW) kunnen de bestanden die er in zitten niet zien. Navraag bij Frederik Roose leerde dat dit een meer algemeen probleem is die naar IT is doorgestuurd.